

Crna Gora – ORJEN

Zubački kabao (1894 m), najviši vrh na Jadranskoj obali
Reovačka greda - Pazua (1769 m), Kotor
4-7. septembar

4. Septembar (četvrtak)

Polazak na akciju

20:30 Novi Sad - bus parking kod nove autobuske stanice (ATP Vojvodina)

22:00 Beograd - Sava Centar, veliki parking, ul. Vladimira Popovića

Maršruta putovanja: autoputem Miloš veliki, preko Žabljaka i Nikšića. Spavanje u Risnu.

5. septembar (petak)

Zubački kabao (1894 m)

Stižemo rano ujutro u Crnu Goru. Negde posle Nikšića ćemo napraviti pauzu za kafu i doručak. Posle toga imamo još oko sat vremena vožnje do lokaliteta Crkvice iznad Bokokotskog zaliva. Prepakivanje i priprema za pešačenje.

Zubački kabao je sa svojih 1894 metra nadmorske visine glavni vrh masiva Orjena i najviša tačka primorskih Dinarida. Znatno viši od vrhova drugih poznatijih primorskih planina, recimo Lovćena i Velebita.

Start staze se nalazi pored stare Austro-ugarske pekare. Kretaćemo se starim napuštenim kolskim putem, sada šumskim, do planinarskog doma na Orjen sedlu. Zatim sledi završni uspon na najviši vrh Orjena, Zubački kabao, 1894 m. Sa vrha se otvaraju se široki vidici. Prema istoku prepoznamo razlomljene planinske vrhove prema granici sa Albanijom. Još je upečatljiviji pogled na sever, gde preko susednog vrha Vučjeg zuba u Hercegovini, uspevamo po lepom vremenu da vidimo i masiv Durmitora. Vidik ka zapadu nam otkriva beskrajnu morsku pučinu, ali i veliki deo južne Dalmacije sa ostrvom Mljet, kao najprepoznatljivijom tačkom. Posle pauze na vrhu povratak istom stazom. Postoji jedan izvor vode u blizini planinarskog doma, ali ne možemo unapred da znamo u kom je stanju.

Odlazak u privatni smeštaj u Risnu. Odmor, kupanje i slobodno vreme.

Statistika staze:

Dužina staze: 25 km

Visinska razlika: 950 m

Kondiciona težina: 8/10

Tehnička težina: 5/10

6. septembar (subota)

Reovačka greda – Pazua (1769 m)

Greben Reovačke grede sa najvišim vrhom Pazua, zajedno sa amfiteatrom Subra, smatra se najistaknutijim delom masiva, a osim toga i najviše divljim. Na Reovačkoj gredi, južna strana, posebno deo ispod vrha Pazua je zanimljiva i za tradicionalno penjanje.

Ustajanje, doručak i priprema za pešačenje.

Odlazak prevozom do vikend naselja Crkvice. Očekuje nas nešto tehnički zahtevniji dan od predhodnog. Staza se u najakšem delu kroz šumu preklapa oko 25% sa stazom za Zubački kabao, do skretanja na drugu stazu. Vredi krenuti, jer je Reovačka greda kao jedno od prilično udaljenih područja masiva Orjena, nepristupačna i daleka od uobičajenih planinskih staza i retko je posećen deo planine.

Greben se proteže u dužini od 17 kilometara od vrha Vučji zub na zapadu, na granici Crne Gore i Bosne i Hercegovine i sela Crkvice. Velikim delom staze se ide preko stena i ona je atraktivana kao staza na Subri, samo je manje uređena. Vrlo je zanimljiv grebenski deo staze sa malo pentranja, pa sve do najvišeg vrha Pazua (1769 m).

Posle pauze i fotografisanja na vrhu, povratak istom stazom. Postoji jedan nepouzdan izvor vode.

Povratak u Risan, Odmor, kupanje i slobodno vreme.

*Ako neko ne želi na stazu drugog dana, može ostati u Risnu ili otići linijskim prevozom do Perasta, Kotora ... Postoji i mogućnost rotiranja dva planinarska dana.

Statistika staze:

Dužina staze: 12 km

Visinska razlika: 750 m

Kondiciona težina: 6/10

Tehnička težina: 8/10

7. septembar (nedelja)

Kotor

Ustajanje, doručak i napuštanje smeštaja u Risnu. Odlazak do Kotora i slobodno vreme prepodne. Povratak kući u ranim popodnevним satima, očekivani dolazak je oko ponoći.

Oprema: standardna planinarska oprema za letnje vreme za visoke planine. Dobre duboke cipele (ima neizgodnih delova terena), kamašne, štapovi - ko koristi, slojevitа garderoba, zaštita od sunca, vetra i kiše, kapa, čona lampa, lična apoteka...

Hrana: iz ranca ili u Risnu po slobodnom izboru. Ima prodavnica, restorana, pekara ...

Smeštaj: dva spavanja u privatnom smeštaju u Risnu

Pakovanje: na planinarske akcije se ne nose turistički plastični koferi, već isključivo planinarski rančevi i meke sportske torbe.

Cena: 120 evra, avans pri prijavi 8.200 din (oko 70 evra). Uračunati svi troškovi osim putnog osiguranja

Dokumenta: važeća putna isprava i planinarska knjižica nekog od klubova koji su u sistemu Planinarskog saveza Srbije sa plaćenom članarinom za 2025. godinu. Dobrodošli su i planinari iz saveza susednih zemalja.

Informacije i prijave kod vodiča:

Jovan Jarić, MB 524 Ib, PD Planeta
062 223747 | jovanjaric72@gmail.com

Akcija se odvija u skladu sa "Pravilnikom o bezbednosti i odgovornosti u izvođenju planinarskih aktivnosti" Planinarskog saveza Srbije. Vodič zadržava pravo izmene plana usled nepredviđenih okolnosti.

Planinarske akcije organizovane ispred sportskih društava i klubova nisu turističke, već sportski događaji, te nemaju garanciju putovanja.

Viber zajednica preko koje možete da pratite najave planinarskih akcija.
Funkcioniše kao oglasna tabla bez zatrpavanja komentarima i nepoželjnim sadržajima.

Link:

[https://invite.viber.com/?](https://invite.viber.com/?g2=AQAZt55ETsOIU0rbU6oiJ7uOufbtufcq4F1rgkslHD1YFZOHng1LlwTzYV6ghmn)

[g2=AQAZt55ETsOIU0rbU6oiJ7uOufbtufcq4F1rgkslHD1YFZOHng1LlwTzYV6ghmn](https://invite.viber.com/?g2=AQAZt55ETsOIU0rbU6oiJ7uOufbtufcq4F1rgkslHD1YFZOHng1LlwTzYV6ghmn)

Još reč, dve ...

DESET ZANIMLJIVOSTI O ORJENU

Jedna od najupečatljivijih primorskih planina, krševiti Orjen, malo koga ostavlja ravnodušnim. Ova žedna planina intrigira svojim kamenim platoima i raspucalim stenama. Njena divlja lepota pomalo i plaši – neobičan je masiv, duboke jame, ljuti krš... Deluje negostoljubivo i neosvojivo.

Ipak, ukoliko joj date šansu i upoznate je, zavolećete njenu narogušenost zauvek.

1. Nalazi se u najkišovitijoj oblasti u Evropi, a bezvodna je planina

Nekada se učilo da je selo Crkvice je najkišovitije mesto u Evropi, s nekih pet metara vodenog taloga godišnje. Kad bi se ova velika količina vode našla na nekom drugom mestu, izazvala bi strahovite poplave i opšte razaranje, a na Orjenu – ništa! Ni kap vode.

2. Iako je bezvodna planina, Orjen je bogat šumom

Tu su šume munike, a ova specifičnost oduvek je privlačila pažnju brojnih istraživača kao što su Tommasini, Vandas, Pančić, Adamović, Horvat, Šilić i mnogi drugi.

3. Hercegnovski deo Orjena 2018. je proglašen Parkom prirode

Samim tim, ovo zaštićeno područje obogaćeno je zanimljivim sadržajem. Tu je jedan od najsavremenijih adrenalinskih parkova u regionu – Avanturistički park Vrbanj.

4. Najveći deo Orjena pripada Crnoj Gori, manji Bosni i Hercegovini, a periferni i Hrvatskoj

Orjen sa Lovćenom formira planinski prsten oko jednog od najlepših zaliva sveta, Boke Kotorske.

5. Na najvišem vrhu (Zubački kabao) rastu retke vrste bora – munike

Zahvaljujući ovoj endemičnoj vrsti, Orjen je dobio status zaštićenog područja. Primerici munike ovde dostižu starost od čak 650 godina!

6. Ovde se nalazi najstarija (namenski rađena) planinarska staza u Crnoj Gori

Urađena je za lagodniji izlazak austrougarskog prestolonaslednika, princa Rudolfa Habzburga. Inače, on je bio i ornitolog i veoma zainteresovan za izučavanje ovog područja.

7. Orjen je bio naseljen u praistoriji

U okapini kod Žlijebske jame pronađeni su ostaci praistorijske keramike. Osim toga, na vidikovcima Orjena se nalaze Ilirske tumule.

8. Ljudi su s generacije na generaciju prenosili znanje kako preživeti u bezvodnoj planini

Najdrastičniji primeri nadmudrivanja orjenskog krša su takozvane vode kapavice i jame snežnice. Sve one, ali i bistjerne, ublovi i lokve, razasuti širom planine, nose neku svoju priču.

9. Putevi koje je Austro-Ugarska izgradila i danas su u funkciji

Putni pravci Herceg Novi- Kamen- Crkvice, kao i Trebinje- Vrbanj- Orjensko sedlo- Crkvice, urađeni su prvih godina dvadesetog veka i danas su jedina saobraćajnica kroz Orjen. Rađeni su u tehnici gradnje na suvo, bez vezivnog materijala, sa izuzetnom preciznošću.

10. Muškarci, čuvajte se vila iz Viline pećine

Vile iz pećine noću dolete na Vilino gumno, a poznato je da sa njima nema šale. Ukoliko bi nekog muškarca uvukle u svoje kolo, odakle mu više ne bi bilo povratka. Jedina šansa bi mu bila da ima planinarsku knjižicu sa plaćenom članarinom za 2025. godinu.

Izvor: sharemontenegro.me